

Om 2.00 uur in de namiddag verzamelden zich $\pm$ 29 deelnemers in restaurant „De Liempde Barrière” te Liempde voor de deelname aan de houtmeetmiddag, waarbij het in de praktijk doen voorop stond, dus geen onderricht in het meten van hout op stam.

Bij afwezigheid van de voorzitter, werd de groep welkom geheten door de sekretaris de heer H. van Iersel, die hoopte op een leerzame middag voor de deelnemers.

Het ekskursie-objekt bestond uit drie delen te weten:

- een groep van 11 'Marilandica'-populieren met een leeftijd van $\pm$ 38 jaar
- een groep van 10 'I 214' populieren met een leeftijd van 15 jaar
- een groep van 8 'Gelrica'-populieren met een leeftijd van 32 jaar.

Aan de deelnemers werd voor iedere groep een afzonderlijk formulier uitgereikt, waarop ze moesten invullen de totale hoeveelheid werkhout.

Voor groep I tot 20 cm topdoorsnede,
voor groep II tot 15 cm topdoorsnede en
voor groep III tot 25 cm topdoorsnede.

Na de taksatie van de betreffende partij werd van de groep 'Marilandica'-bomen en van de groep 'Gelrica'-bomen nog een boom onmiddellijk omgezaagd om de deelnemers zelf de gelegenheid te geven hun schatting te toetsen aan de werkelijkheid. Na afloop verzamelden de deelnemers zich weer in het restaurant en werd bekendgemaakt wie het beste de betreffende bomen had getakseerd.

Een tweetal leden van het bestuur, te weten de heren Adema en V. d. Craats hadden zich hierover gebogen en hadden na uitvoerig beraad de totale hoeveelheden per groep vastgesteld.

Het kostte nogal wat tijd om uit te zoeken wie uiteindelijk een zo nauwkeurig mogelijke schatting had gemaakt.

Uiteindelijk kwam de heer Van Uffelen uit St. Oedenrode het

dichtste bij de door de commissie vastgestelde m^3 -s. Hij ontving uit handen van de plv. voorzitter een fles om de geest helder te houden.

Partij I was vastgesteld op 10,977 m^3 .

De 3 best gekwalificeerde deelnemers hadden een aantal m^3 van respectievelijk 10,600 - 10,540 en 10,171 m^3 . De variatie in het aantal m^3 liep uiteen van 4,5–15,5 m^3 .

Partij II was vastgesteld op 11,960 m^3 .

De 3 best gekwalificeerde deelnemers kwamen aan resp. 11,960 - 12 en 12,21 m^3 . De variatie in deze partij liep uiteen van 8,93–15,66 m^3 .

Partij III was vastgesteld op 16,533 m^3 .

De 3 best gekwalificeerde deelnemers kwamen aan resp. 16,16 - 15,73 en 14,50 m^3 terwijl over al de deelnemers genomen de variatie uiteenliep van 12,63–28 m^3 .

Gezegd moet worden dat vol enthousiasme gemeten werd en dat van diverse hulpmiddelen bij het meten gebruik werd gemaakt. B.v. voor het meten van de diameter of omtrek op 1,30 m hoogte van meetklem, rolmaat, meetband uit moeders naaimand, stokken, handpalmen en armen.

Wat betreft de lengtemeting werden originele hoogtemeters gebruikt, verder driehoeken, boomtakken, rietstengels en vingers. De aanwezigen hadden de grootste bewondering voor de schattingcommissie, want iedere boom die werd omgezaagd klopte precies met de aangegeven lengte en inhoud.

Dat was echter niet zo verwonderlijk, omdat deze commissie iemand met een lintmaat in de bomen had laten klimmen, waarbij eerst de lengte en daarna de middenomtrek nauwkeurig werd gemeten. Al met al was het een gezellige en bedrijvige bezigheid en mag wel van een geslaagde middag worden gesproken.

KALENDER

In deze tijd van het jaar moeten we onze aandacht besteden aan de stikstofbemesting en onkruidbestrijding in nieuw aangelegde of enkele jaren oude populierenbeplantingen. Tevens zijn de zomermaanden bij uitstek geschikt voor het snoeien van de bomen. De maatregelen die noodzakelijk zijn voor het beschermen van de jonge aanplant tegen wild zijn besproken in de „Kalender” van het februari-nummer 1977.

Stikstofbemesting

De stikstofbemesting, die in de vorm van kalkammonsalpeter moet worden gegeven, is in de eerste twee, soms drie jaar na de aanleg noodzakelijk voor het verkrijgen van een goede

aanslag en groei van de bomen. Het effect van de bemesting is het grootst indien deze gekombineerd wordt met de bestrijding van de grasvegetatie rond de bomen. Deze stikstofbemesting is ook noodzakelijk bij herbeplantingen waarbij in veel gevallen de aanslag en groei in de eerste jaren zonder bemesting en onkruidbestrijding nog moeizamer gaan dan bij beplantingen op bouw- of grasland. De aanwezigheid van een vegetatie die op een goede stikstofhuishouding van de grond duidt, zoals brandnetels, is geen reden om de stikstofbemesting na te laten; doordat de pas geplante boom over onvoldoende wortels beschikt is een tijdelijke sterke verhoging van de stikstofconcentratie in de grond steeds

nodig. In recent aangelegde beplantingen moet de stikstofbemesting in de tweede helft van mei worden gegeven waarbij 100 gram kalkammonsalpeter (kas) per boom voldoende is. In één of twee jaar oude beplantingen is een gift van 200 à 250 gram kas per boom gewenst. Het tijdstip van bemesting is echter afhankelijk van het bodemtype. Op lichte gronden, bijvoorbeeld humeuze zandgronden, verdient het aanbeveling de bemesting in de tweede helft van april of begin mei uit te voeren en op zware grond, bijvoorbeeld klei, in februari of maart (zie „Kalender”, februari 1977, pag. 26).

De kunstmest moet rondom de boom op de plantspiegel, ter grootte van ca.

1 m², gestrooid worden. Te dicht bij de voet van de boom gestrooide kalkammonsalpeter veroorzaakt verbranding van de bast en bovenste wortels waardoor de boom zwaar wordt beschadigd of afsterft. In recent aangelegde, sterk aan de wind blootgestelde beplantingen kunnen door het draaien van de stammetjes trechtervormige gaten bij de stamvoet ontstaan waardoor de kunstmest dan bij de jonge worteltjes kan komen.

Het gebruik van mengmeststoffen is in het algemeen niet nodig en duur, zeker wanneer de grond voldoende fosfor en kalium bevat en het dus alleen om de stikstof gaat. Om dezelfde hoeveelheid stikstof te geven die kalkammonsalpeter bevat moet dan van veel mengmeststoffen de dubbele hoeveelheid worden toegediend.

Onkruidbestrijding

In de eerste jaren na de aanleg is in sterk met grassen verwilde beplantingen de bestrijding van de vegetatie absoluut noodzakelijk. Deze bestrijding kan zowel mechanisch als chemisch worden uitgevoerd waarbij de vegetatie over de gehele oppervlakte in stroken, langs de bomen of alleen rondom de boom wordt bestreden.

Het mechanisch bestrijden van de vegetatie, bijvoorbeeld door te schoffelen, te frezen of te cultivateren, moet ondiep geschieden om te voorkomen dat de wortels worden beschadigd.

Het tijdstip voor het chemisch bestrijden van de grasvegetatie met Gramoxone is afhankelijk van de mate van ontwikkeling van de vegetatie en geschiedt meestal in de tweede helft van mei (op basis van 3 à 5 liter/ha). Het effect van de bespuiting is beter indien deze bij een bewolkte hemel wordt uitgevoerd. Het gebruik van een spuitkap verdient aanbeveling om te voorkomen dat de jonge scheuten en bladeren door de spuitvloeistof worden geraakt. Als de vegetatie reeds te hoog is kan vooral in nieuwe met éénjarig plantsoen aangelegde beplantingen schade ontstaan. Om schade aan de stammetjes van de jonge bomen te voorkomen mag de druk waarmee wordt gespoten niet meer dan 1,5 atmosfeer bedragen. Indien een sterke hergroei van de grasvegetatie optreedt kan een tweede bestrijding noodzakelijk zijn tenzij de populieren al zeer goed groeien.

De chemische onkruidbestrijding moet niet vaker dan strikt noodzakelijk is worden uitgevoerd. Het heeft in het

algemeen weinig zin een vegetatie, indien deze uit lage kruidachtige planten (andere dan grassen) bestaat, te bestrijden daar deze de populier weinig of niet bekonkurren. Waar in jonge beplantingen de vegetatie uit brandnetels en/of distels bestaat, die de planten dreigen te overgroeien, is het noodzakelijk deze rond de bomen af te maaien. Het gebruik van groeistoffen om deze planten te bestrijden is zeer riskant. Klimplanten, zoals hop en haagwinde, moeten bijtijds verwijderd worden om te voorkomen dat deze de jonge bomen verstikken. Vulhout of loofhoutopslag die de populieren dreigen te overgroeien kan men het beste in juli en de eerste helft van augustus bij de grond afzetten.

Snoeien

Het snoeien van populieren dient bij voorkeur in juni en de eerste helft van juli te geschieden tenzij gevreesd kan worden voor aantasting door de populiëreglasvlinder. De larven van dit insect boren zich bij voorkeur in de stam waar deze beschadigd is (snoeiwonden e.d.). Het kan in dat geval aanbeveling verdienen de bomen in augustus te snoeien.

De snoeiwonden overgroeien bij zomersnoei beter dan bij wintersnoei. De vorming van waterloten is geringer bij snoei in de periode ná het uitlopen en vóór het afsluiten van de groei (ca. eind augustus). Dit advies is gebaseerd op onderzoekresultaten bij Euramerikaanse populieren. De West-amerikaanse balsempopulieren 'Blom', 'Heimbürger' en 'Fritz Pauley' vormen ook bij zomersnoei veel waterloten. Buitenlandse ervaringen wijzen erop dat men dit soort populieren niet te sterk op moet snoeien om de waterlotvorming te beperken. De zwarte balsempopulieren en 'Androskoggin' vormen bij zomersnoei weinig waterlot terwijl de snoeiwonden goed worden overgroeid.

Men dient altijd dicht langs de stam te snoeien waarbij men moet vermijden dat er kapstokken ontstaan. Jonge bomen worden met een snoeischaar of -zaag opgesnoeid, oudere bomen met een zaag of beitel op lichte metalen stokken.

Met het op snoeien van de bomen moet men beginnen als deze op borsthoogte een omtrek van 20 à 25 cm hebben, voordien moeten alleen dubbele toppen weggenomen worden. Snoei jonge bomen nooit hoger op dan tot 1/4 en oudere bomen tot 1/3 van de totale

boomhoogte, met dien verstande dat niet hoger gesnoeid wordt dan ca. 6 meter; bij hoger op snoeien weegt het resultaat (verbetering van de houtkwaliteit) niet op tegen de kosten. In de kroon moet zo weinig mogelijk gesnoeid worden, alleen dubbele toppen en een enkele zeer zware zijtak mogen verwijderd worden mits niet boven de genoemde maximum hoogte van 6 meter. Het te hoog en zwaar in de kroon snoeien gaat ten koste van de aanwas en brengt hoge kosten met zich mee. Bovendien wordt hierdoor ook de vorming van waterloten gestimuleerd. Deze dient men zo snel mogelijk te verwijderen.

Het is voor de houtkwaliteit niet noodzakelijk om bomen, die t.z.t. aan de vezelhoutverwerkende industrie (papier, spaan- en vezelplaat) geleverd zullen worden, te snoeien; indien echter het onderste deel van deze bomen geschikt zou zijn als dun zaaghout, moet wél tot 2 à 3 m hoogte worden opgesnoeid, hetgeen in één keer kan geschieden. Indien u bomen op een kleine plantafstand geplant hebt (4 x 4 m, 4 x 5 m) en van plan bent na dunning de resterende bomen te laten doorgroeien kan men overwegen alleen deze bomen periodiek en de te dunnen bomen niet of éénmaal op te snoeien. Dit verlaagt de totale snoei-kosten aanzienlijk.

Gebreksverschijnselen

In de zomermaanden kunnen door een tekort aan bepaalde voedingsstoffen gebreksverschijnselen op de bladeren ontstaan waarbij veelal de groei te wensen overlaat. Controleer daarom in deze tijd van het jaar de bladkleur, bladgrootte en bladbezetting van de jonge beplantingen. De bomen moeten goed in blad staan, de bladeren niet te licht van kleur (gelig-groen) en niet te klein zijn. Indien vroegtijdig gesignaleerd kan men bijvoorbeeld bij stikstofgebrek nog direkt reageren door de bomen in juni of juli met 100 of 200 gram kalkammonsalpeter te bemesten. Worden de gebreksverschijnselen later in de zomer waargenomen dan kan men reeds nu met de in het volgende voorjaar uit te voeren bemesting rekening houden. Als men twijfelt aan de oorzaak van de gebreksverschijnselen of aan de noodzaak of aard van de bemesting dan moet men een deskundige raadplegen.

H.W.K.